

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Balk. Regele Ferdinand 4/22
(Józsei főherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HÉLYBEN ÉS VIDEKEL

Egész évre 840 Lr
Fél évre 420 Lr
Negyed évre 210 Lr
Havonta 70 Lr

Hirdetések díjazásához szer-
kegélyesnek naponta regge

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Ruconastiben 50 banval
több.

Bucuresti és Berlin

között folyik az izgatott jegyzék-
váltás. Stresemann és Bratianu
miniszterek chiffrizott táviratait
lázasan gyorsasággal továbbítják az
egykedvű távirtdász kisasszonyok
és két nagy ország közvéleménye
feszült idegességgel várja: vajjon
kitör-e a román-német gazdasá-
gi háború, életbelépnek-e az any-
nyira hangoztatott kölcsönös rep-
resszáliák és sor kerül-e az ide-
gen vagyonok kölcsönös likvidá-
lására. Eddig még csak fenyegető
és beigérő kormánynyilatkozato-
k látnak napvilágot, ma még
nem mérgesedett el annyira a
helyzet, hogy ne lehetne remélni
annak javulását, bár komoly poli-
tikai körök a történet és a né-
met merevség után szinte kizárt-
nak tartják ezt.

Közgazdasági szempontból
rendkívül súlyos és a gazdasági
konszolidációt károsan befolyá-
sóló hatása lenne egy esetleges
román-német gazdasági háború.
A német vagyon likvidálása, a
Duna elzárása, a 26 százalékos
vámilleték kirovása a német áru-
ra, kétségtelenül súlyosan érinté-
né Németországot, de az csak el-
gondolható, hogy Németország is
felelmi fog ezekre az intézkedé-
sekre és a román kormány sem
várhat majd udvariasságot Berlin
részéről. A román-német gazda-
sági kapcsolat, amely már a bé-
kében is rendkívül szoros volt, a
háború után még szorosabbá
vált. A fejlődő és óriási léptekkel
előrehaladni akaró Románia be-
látta, hogy a gazdasági orientá-
lás csak Berlin felé irányulhat
és az az intenzív kereskedelmi
kapcsolat, amely mindmáig csor-
bitatlanul fenállt a két állam kö-
zött, bizonyítéka annak, hogy a
mindenkori román kormányok
helyes politikát követtek, amikor
mélyíteni igyekeztek a román-
német viszonyt. A német pro-
dukciónak sem lehet közömbös,
hogy egy olyan nagy és felvívó-
képes piacról lemondjon, mint a
tizenhétmillió Románia és így,
még most, az utolsó pillanatban
is felmerül az az általános óhaj,
hogy keresni kell a békés meg-
egyezést és meg kell találni a
zöld asztalhoz, a kibéküléshez ve-
zető utat.

A mai feszült viszony különben
már érezteti is a hatását, mert a
lej, miúgy veszélyt előre meg-
frző érzékeny szeizmográf, már
érzi, hogy az üzletmenet zavarta-
lanságában fennakadás történt.
Máról-holnapra öt ponttal esett a
valutánk és ez nem lehet közöm-
bös senki előtt. A román kor-
mány tervbevett represszáliái ez-
időszert még csak jól elzárva a
miniszteri fiókokban hevernek. Jó
vala, hogy az az utat a békés

azok soha elő. Senki sem kívánja
a gazdasági háborút. Keresni kell
mindkét félnek az utat a békés

megegyezéshez és ha meg van a
kölcsönös jóakarát, úgy meg is
lehet találni ezt az utat.

Egyezkedik Franciaország Németországgal.

A franciák ragaszkodnak a kölni zóna további megszállásához.

(Páris, február 19.) Höschi pá-
risi német nagykövet tegnap hosz-
szasan tárgyalt Herriot minisz-
terelnökkel és elsősorban azokat
a nehézségeket vitatta meg, ame-
lyek a francia-német kereske-
elmi tárgyalások befejezését
késleltetik. A Matin szerint Höschi
megemlítette azokat a feltétele-
ket is, amelyek mellett Németor-
szág hajlandó lenne résztvenni
egy olyan paktum tárgyalásain
is, amelyen az angol kormány a
genfi paktumot új megegyezéssel

óhajtja helyettesíteni. A Matin
szerint Londonban és Párisban az
a felfogás, hogy Németországnak
részt kell vennie egy ilyen egyez-
mény létrehozásában. Ez azon-
ban semmi esetre sem jelentené
azt, hogy Franciaország lemond-
ana olyan garanciákról, mint például
a kölni zóna megszállása és
Németország egyszerű ígéretére
nem írja alá a paktumot. A kölni
zóna kiürítése csak a lefegyver-
zés végrehajtásának pontos és
elvitathatatlan megállapítása után
történhet meg.

Kitört a román-német gazdasági háború

A kormány beigéri a represszáliák alkalmazását. —
Elzárják a Dunaközlekedést Németország előtt.

(Bucuresti, február 19.) Az ál-
talanos érdeklődés központjában
a német-román gazdasági konfliktus
áll. Ez az olyannyira aktuális
kérdés szinte háttérbe szorít min-
den más politikai kérdést. Eddig a
merev német magatartáson meg-
törtött minden békés megegyezé-
sre irányuló törekvés és bucaresti
politikai körök minden percre vár-
ták már a tervbe vett represszá-
liák publikálását és életbelépteté-
sét. Ma a kormány hivatalos je-
lentést adott ki a helyzetről s eb-
ben a sajtó részére készült hiva-
talos jelentésben a következőket
mondja:

„Mivel Románia erőte-
sítése a nézeteltérés békés
elintézésére nem hoztak más
eredményt, mint csak felbá-
torították Németországot kö-
telezettségeinek figyelmen kí-
vül hagyására, Románia kény-
telen lesz jogainak védelmére
szükséges rendszabályokat ta-
gatosítani.”

Ez még egyelőre csak burkolt
formában való beigérése a készü-
lő intézkedéseknek, de a jelek és
a hangulat után ítélve az intézke-
dések megtétele minden pillanat-
ra várható. Illetékes helyen le-
szögezik azt a tényt, hogy a kor-
mány nagyon engedékeny volt a
németekkel szemben és a megér-
tés szellemében igyekezett megol-
dást keresni. Nem likvidálták a
német állampolgárok vagyonát és
nem alkalmazták 26 százalékos
illetéket, mint más államok. A
német kormány legutóbbi maga-
tartása azonban véget vet az en-
gedékenységnak és a türelmennek.

Németország egyedül a bünsz ab-
ban, hogy ebből az akcióból kifol-
lyólag szenvedni fog. A berlini
német sajtó már romániai német-
ellenes represszáliákról ír. Erről
— miként mindenki meggyőződ-
het — eddig még semmi sem igaz.

Ma különben egy külföldről
hazaérkezett miniszter nyilatko-
zat a román-német konfliktusról
és a következőket mondja:

— Stresemann német kül-
miniszter legutóbbi, többé-kevésbé
zavaros nyilatkozata a Banca Ce-
nerala bankjegyeit a Dawes-féle
általános jóvátételi fejezetekbe
akarja vonni. Azt azonban elfelej-
ti, hogy Németország egyszer
már elismerte ezt az adósságot és
kötelezte magát, hogy a bankje-
gyeket aranyban fogja beváltani.
Németország azt hiszi, hogy Ro-
mánia nem meri életbeléptetni a
represszáliákat, mert ebben a
nemzetközi helyzet megakadá-
lyozza. Ez tévedés. — Románia
kényszerül, hogy úgy járjon el,
Németországgal, amint egy rossz
fizetővel kell eljárni. A napokban
már meg is fog jelenni a minisz-
tertanácsi jegyzőkönyv, amely
elrendeli a represszáliákat. A Né-
metország elleni rendszabályokat
nem a jelen szemüvegén át kell
nézni, hanem a jövőben. A sok or-
szágon átmenő Duna óriási ke-
reskedelmi étvonal, amely Romá-
nia tengerébe ömlik. És innen
minderhová indul és mindenfelől
érkezik áru. Hogy mit jelent en-
nek az utnak az elzárása Német-
országra nézve, azt fölösleges
hangsúlyozni. Ez a körülmény
fogja mindenképpen meggyőztetni

a német kormányt arra, hogy ne
menjen bele a gazdasági háború-
ba és elfogadható garanciákat
ajánljon fel kötelezettségei telje-
sítésére. A lej elleni hadjárat sem
fog bevélni, a kormány már meg-
tette övörendszabályait Zürich-
ben, Londonban és Párisban. A
német sajtó általában erősen til-
takozik és fenyegetőzik a diplo-
máciai viszony megszakításával.
Ez sajnálatos esemény lenne, de
remélhető még a békés megegye-
zés, mert úgy Romániában, mint
Németországban igen sokan van-
nak még olyanok, akik minden-
áron el akarják kerülni a német-
román gazdasági háborút.

Jókai-ünnep

a magyar nemzetgyűlésen.
Hogyan áldoz a kormány a nagy ma-
gyar író emlékének.

Budapestről táviratozzák: A
nemzetgyűlés mai ülését Jókai
Mór emlékének áldozták. Az ülés
első szónoka Szcitovszky Béla
házelnök volt, aki előterjesztette
azt az indítványt, hogy az Ehren-
feld-kodexet, amely külföldről és
idegen tulajdonból ismét magyar
tulajdonba kerül, s amely a legre-
gibb és legbecesebb magyar
nyelvemlékek közé tartozik, Jó-
kairól nevezzék el és ajándékoz-
zák a Nemzeti Muzeumnak. Majd
azt indítványozta, hogy adják ki
Jókai összes parlamenti beszé-
deit, amelyeket annak idején kép-
viselő korában elmondott. Az el-
nök indítványait általános helyes-
léssel fogadták. Gróf Klebelsberg
Kunó kultuszminiszter a kormány
és Pekár Gyula az egységespárt
nevében méltatták Jókait. A kul-
tusztiszter beszédében azt ban-
goztatta, hogy csak kévé, az, a
mít Jókai nagyságához mérten az
állam emlékének tiszteletére
nyújthat. Beszámolt róla, hogy a
kormány Jókai emlékbélyegeket,
emlékermeket és plaketteket ké-
szítettett.

— Bizalmat szavaztak Herriot-
nak Párisból táviratozzák: A radi-
kális-párt ma kongresszust tartott, a
melyben bizalmat szavaztak Herriot
kormányának. — A kongresszuson
részvett Herriot miniszterelnök is,
aki biztosította a hallgatóságot,
hogy szilárdan el van szánva arra,
hogy a pénzügyi helyzet helyreállítá-
sát továbbfolytatja. A kormány
teljesen meg van elégedve már azzal
is, hogy egyensúlyozott költségve-
tést tudott beterjeszteni, amelybe ez
uttal első ízben állították be a német
jóvátételt.

Gyilkos, aki csalt.

Illy Lászlót, a budapesti kávéházi gyilkost, feljelentették az ébredő magyarok.

(Budapest, február 19.) Illy László, a hírhedt Club-kávéházi gyilkos, akinek bűnpöre és ismeretes amnesztíciója három év előtt olyan nagy feltűnést keltett, most ismét hallat magáról. Ely a központi vásárcsarnokban gyümölcs és zöldségkereskedést nyitott. — Társult egy Fekete Lajos nevű vásárcsarnoki kereskedővel és ketten közösen folytatták az üzletet, ami sokkal jövedelmezőbbnek bizonyult az uccai tünnetéseknél és a politizálásnál. Közben a társak széjjelváltak és Fekete csalds, sikkasztás és hüllen kezelés címén feljelentette Illyt. A budapesti főkapitányság ebben az ügyben már hetek óta folytatja a nyomozást. Most egy újabb feljelentés érkezett Illy ellen, ezúttal az Ébredő Magyarok Egyesülete jelentette fel volt tagját, mert az üzletét millió koronát elsikkasztott. Az EME feljelentésében előadja, hogy még a múlt év októberében szerződést kötött Illyvel három vagon burgonya szállítására és ki is fizetett ekeleg fejében Illynek mintegy tízenkét millió koronát. Azóta már négy hónap múlt el, de Illy a burgonyát még mindig nem szállította le. A rendőrség kihallgatta Fekete Lajost, az egykori ébredővezér volt társát is, aki a legnagyobb meglepetésre azt adta elő, hogy semmi tudomása nem volt az EME-vel kötött üzletről. A meglehetősen homályos ügyben a rendőrség most akar világosságot deríteni.

Meggátolják a francia frank további zuhanását.

(Páris, február 19.) Cleménel pénzügyminiszter ma a kamara elé terjesztette a Herriot miniszterelnök által küldésbe helyezett pénzügyi reformtörvényt azzal, hogy azt sürgősen tárgyalják le. A tervezetnek az a célja, hogy a francia frank további zuhanását megakadályozza. A javaslat a szelvényjegyzékek megszüntetését és új állampapír kibocsátását tervezi, amely a tulajdonosok nevére szóló értékpapiroknak nevére szóló értékpapirokra való átcsere-
lését egyszerű zsíromivellettel lehetővé teszi.

Nem adja ki Magyarország Reinitz büntársait.

A miskolci törvényszék ítélik meg őket.

(Miskolc, február 19.) A csendőrség hónapokkal ezelőtt letartóztatta Zajt Ferenc és Zajt Lajos recegepiskolai földműveseket, akikről a sok terhelő adat folytán kiderült, hogy részesek azokban a gyilkosságokban, amelyekkel eredetileg Reinitz Jakabot vádolták. A két fővér Szatmárnagyvárosban született és a trianoni békeszerződés értelmében tehát román állampolgárok. Ezért a román kormány kérte, hogy Zaitikat adják ki

Romániának. A magyar igazságügyminiszterium azonban a kiadást megtagadta és kijelentette, hogy a Zajtaiak a békeszerződés szerint ugyan tényleg román állampolgárok, de 1919-ben, a bűncselekmények elkövetésének idején a trianoni békeszerződés még nem volt érvényben és így akkor még magyar állampolgárok voltak. A magyar igazságügyminiszterium a Zajtaiak büntügyének tárgyalására a miskolci törvényszéket mondotta ki illetékesnek.

Hogyan keletkezett az aradmegyei erdőtüz

Aradvármegye alispánjának nyilatkozata.

(Arad, február 19.) Részletesen beszámoltunk arról a tüzről, amely az aradmegyei Nedelbesc és Selejen községek között fekvő állami erdőben pusztított. A tüzhöz — mint megírtuk, — kiutazott dr. Lázár Ágoston alispán is, aki ma érkezett vissza Aradra és munkatársunknak a tüzről a következőket mondotta:

— A sebis-i járásban levő Nedelbesc és Selejen községek közötti erdőrezsben volt a tüz, amely úgy támadt, hogy a szomszédos bihari erdőségekben eddig még ismeretlen okból kigyulladt a földön heverő száraz galy és avar. Ez a tüz átharapódzott az erdőség aradmegyei részére is. Itt is azonban főképpen csak a földön heverő száraz galyak gyuladtak meg, a fába nem igen kapott bele a tüz. Mintegy hetven holdnyi erdőterületen volt ilyen tüz és ezt a másnap éjszakai eső nagyrészt eloltotta. A szomszédos Prerest község lakosai azonnal kivonultak és a tüz körül ártak, ami által meggátolták a tüz tovaterjedését. Mára már teljesen elhalt a tüz. Aradról én és dr. Mager megyei aljegyző mentünk ki, azonkívül azonnal kijött a tüz helyszínére Petica

szédos bihari erdőségekben eddig még ismeretlen okból kigyulladt a földön heverő száraz galy és avar. Ez a tüz átharapódzott az erdőség aradmegyei részére is. Itt is azonban főképpen csak a földön heverő száraz galyak gyuladtak meg, a fába nem igen kapott bele a tüz. Mintegy hetven holdnyi erdőterületen volt ilyen tüz és ezt a másnap éjszakai eső nagyrészt eloltotta. A szomszédos Prerest község lakosai azonnal kivonultak és a tüz körül ártak, ami által meggátolták a tüz tovaterjedését. Mára már teljesen elhalt a tüz. Aradról én és dr. Mager megyei aljegyző mentünk ki, azonkívül azonnal kijött a tüz helyszínére Petica

sebis-i főszolgabíró is. Az erélyes intézkedések, főleg azonban az éjszakai eső elejét vették egy nagyobb tűzveszedelemnek. A vizsgálat megindult, de még eddig semmi pozitív nem tudott felmutatni a tüz keletkezésének okául.

SPORT

O Tornaverseny. Az aradi román. kath. főgimnázium tanuló ifjusága folyó hó 22-én, délután fél 6 órakor az intézet tornatermében S. F. intézeti tornatanár vezetésével házi tornaversenyt tart a következő sorrenddel: 1. Szabadgyakorlatok botokkal III—IV. b. o. 2. Ribstol-gyakorlatok (alsós fiúk). 3. Fabotgyakorlatok (alsós fiúk). 4. Szertornázás alacsony korláton III—IV. b. o. csapata. 5. Olasz kard- és törvívás. 6. V. a. oszt. csapata alacsony korláton. 7. III—IV. b. osztály válogatott csapata (magas iskolát mutat be.) 8. VIII. a. oszt. mintacsapata magas korláton. 9. Tornagula. A műsor megváltásáért befolyó összeg a tornaszer-tár gyarapítására fordítatik. A tornaversenyhez a zenét az ifjusági zenekar szolgáltatja.

Tisztújító évi közgyűlést tart az ATE vasárnap délután 3 órakor Aradon, a városháza emeleti tanácstermében.

O Magyar birkózók győzelme. Párisból táviratozzák: A Párisban élő magyar birkózók 3:2 arányban legyőzték Páris válogatott birkózócsapatát. A francia sportkörök látva a magyar birkózók szívósságát, elhatározták, hogy a Párisban, Marseilleben, Lyóban, Havreban lakó magyar birkózókkal szembeállítják Franciaország válogatott csapatát.

TARCA

Abécédé

vagy

Az ideális szindarab.

írta: Karinthy Frigyes.

Szindarabot szeretne írni fiatal barátom? A dolog nagyon egyszerű, míhelyt nem törí fejét valami eredeti, különös tárgyon, ami senkinek nem jutott még eszébe (magának se, persze, hiszen akkor már nem is törné a fejét!), hanem szembenéz a problémával, gondolkodás nélkül, magától és természetesen rá fog jönni, mit kell írnia, mint a rejtvénymegfejtő, aki nem kombinál, erőlködik, hanem egyszerűen elolvassa, amit a kép ábrázol.

— Hogy nem érti, mire célzok? Persze, az elmélethez nem sok érzéketek van, fiatalok. Hát majd megmutatom gyakorlatilag, itt, a szemei előtt, öt perc alatt. De ne szóljon közbe, míg beszéltek, mert akkor rákényszerít engem is, hogy gondolkozzam — és ha gondolkozom, megette a feje az egészet, kezdődik a kombinálás, töprengés, ami csak arra jó, hogy a helyes látásomat megzavarja. Ha azonban folyton beszélek, nem érek rá gondolkodni, csak figyelek arra, amit beszéltek és így okvetlenül rájövök a

helyes megoldásra. Tehát: tegyük fel, hogy én egy jó szindarabot akarok írni és most öt perc alatt meg kell tudnom, miről szól a szindarab. E percben még sejtlem sincs róla, de várjon csak, ha nem szól közbe és nem kényszerít rá, hogy hallgassak, tehát gondolkozzam, vagyis másszóval habozzak — (mert a gondolkozás nem egyéb!), akkor nyugodt lehet, hogy öt percen belül megvan a téma. Nem hiszi? Hát idehallgasson, be fogom bizonyítani; kövessen a logika utján. Arról van szó, ugy-e, hogy szindarabot írjak. Mi az a szindarab? Az egy olyan valami, amit párbeszédekben írunk, oly célból, hogy férfiak és nők elmondják a szindarabot és úgy tegyünk, mintha ró-lunk volna szó. Mivel férfiak és nők fogják játszani, nyilvánvaló, hogy szerelemről kell beszéltetni őket, mert ha férfiak és nők összekertiának, mindjárt szerelemre gondolnak. Csendet kérek, ne szóljon közbe! A szindarabok szerelemről szólnak, mint ahogy a kémiai tankönyvek elemekről és vegyületekéről szólnak, vagy a szakácskönyvek ételkekről. Tehát kell egy férfi, A., mondjuk Andor, aki szerelmes B. nőbe, mondjuk Bellába. Így kezdődik a darab. No de már most, ha Bella is szereti Andort, akkor nem lehet folytatni, ugy-e, mert elveszik egymást, semlegessé válnak, ki-egyenlítődnék, mint kiírás után a leydeni palack, megáll az egész

dolog, nincs mozgás, nincs cselekmény, mert elfelejtettem mondani, hogy cselekmény is kell. Tehát nyilvánvaló, hogy Bella nem szereti Andort. De miért ne szeretné Bella Andort? Semmi ok rá, hogy ne szeresse, hiszen Andor nagyon kedves, szimpátikus, sőt értékes fiú, hiszen ha jelentéktelen, szürke és kellemetlen ember volna, nem volna érdemes szindarabot írni róla, mint egy érdekes szerelmesről. Bellának tehát oka kell hogy legyen arra, hogy Andort ne szeresse. Ez az ok nyilvánvalóan az lehet csak, hogy más szeret, egy C. férfit, mondjuk Cirillt. Most itt a baj. Andor rettenetesen szenved, miután Bella nem szereti őt, Bella röhög Andoron, már hogyné röhögne, Andort ez még jobban kétségbeeszt és főbe akarja magát löni, aminek nyilván Bella lesz az oka, mert röhögött. Cirill azonban, de közbe ne szóljon az istenért! — jó barátja Andornak — miért ne lenne? — és nagyon felháborodik, amiért Bella ilyen nagy bajba hozta: — könnyű neki, hiszen ő nem szereti Bellát, annál kevésbé, miután ő egy D. nőt, mondjuk Dórá-t szereti. Cirill tehát fel van háborodva, elhatározza, hogy megbosszulja Andort. Erre alkalom is kínálkozik, tudnillik Cirill megtudja, hogy Bella őtet szereti, — tehát egész egyszerűen ő is ugyanazt teszi Bellával, amit Bella tett Andorral, tehát kiröhög. Ettől Bella rettene-

tesen szenved, kiröhög és főbe akarja löni magát. Na már most, Andor tehát meg van bosszulva, miután most már Bella is szenved, — most Cirill röhögne, ha... röhöghetne. Csakhogy Cirill is férfi és Cirill Dórá-t szereti... viszont Dóra nem szeretheti Cirillt, mert akkor megint megállana az egész, pedig nem szabad megállni, mert be kell fejezni valahogy. Tehát?... ne szóljon közbe... mert ha Dóra most szintén mást szeretne, egy E. férfit, mondjuk Ernőt, akkor nem lehetne befejezni a darabot, egy végtelen sor jönne ki, parabolikus pálya, jól néznék ki. De ne féljen semmit megvan már, csinálunk egy kört belőle, mert négy főszereplő éppen elég. Tehát: Dóra azért nem szereti Cirillt, mert Dóra Andort szereti, aki azért akar meghalni, mert Bella nem őt szereti, hanem Cirillt, aki Dórá-t szerette. Így aztán mindenkinek megvan az elégtétele, mindenkinek szeretnek és mindenki szeret, mindenkinek meg van bosszulva és mindenkinek megkapta a magáét és senki se boldog, csak a közönség, hogy sírhat örömeiben, amiért a szerelem egy rejtély. Tessék, kész az ideális szindarab, ennél jobbat ugye talál, hiába erőlködik. De eszébe ne jusson megírni, annál kevésbé, mert én már meg is írtam, már játszák is alnéven, mit gondol, magára vártam? Törje a fejét maga is, ha valami okosat akar kitalálni, fiam.

„Történelmi séták Bécsben“.

A Hofburg borospincéje.

Bécsben érdekes könyv jelent meg. Címe: „Történelmi séták Bécsben.“ („Historische Spaciergeänge in Wien.“) Szerzője Reinhard F. Peterman, Bécs város történetének neves ismerője és kutatója. A „Történelmi séták“ célja az olvasót Bécs történelmi, építészeti és művészeti emlékeivel, népszerű keretekben a legújabb kutatások felhasználásával megismertetni. Sorozatos munkának készül, amelynekként megjelent első kötete Bécs egyik legnevezetesebb és a múltban Bécs határait messze túlhaladt jelentőségű épületének, a Hofburgnak a történetével foglalkozik. A szerző ennek az épületnek — amely évszázadokon át a végzetet jelentette a volt monarchia számára — nemcsak építészeti kialakulását írja le, hanem a falai közt lefolyt életet is feltárja az olvasó előtt. A Hofburg kezdetben szörény épület volt, amely a századok folyamán épült ki pompás épületek egész sorozatából álló valóságos városrészé, 1458-ban a Burgnak még csak egy szobája volt kifestve. És még a XVI. században is konyhák, fabódék és istállóak álltak a Burg udvarán, ahol egy kerekas kutból merítették a vizet. Az udvari kert, „őfelségének a császárnának a kertje“, is csak olyan volt, mint a kis paraszti kertek, ahol egyszerű virágok mellett főleg zöldséget termeltek a császárné konyhája számára.

Később nagyot fordult a világ és a Habsburgok hatalmának növekedésével a Hofburg is nagyon meggyarapodott kiterjedésében, fényben, pompában, műkincsekben és egyebekben. Például borban és mindenféle szeszitalokban. A középkor végén már nemcsak hazai borokat tartottak, hanem az udvar hölgyei által nagyon kedvelt külföldi édes borokat, amelyeket zsidó és más borkereskedők szállítottak Magyarországból, Olaszországból és Görögországból Bécsbe. Régi okmányokból kiderült, hogy az udvari borospincék még a harmincéves háború idején is bőven el voltak látva borral. A Hofburg borospincéje a későbbi századok folyamán a tökéletesség legmagasabb fokára emelkedett. Három földalatti emeletből állott. A legfelső emelethez, amelynek bejáratánál egy bronzból készült Bacchuszobor áll, 32 lépcső vezet. Itt látható egy 673 hektoliter irtartalmu cementhordó. Rajta a Habsburgok családi címere. A középső emeleten, amelyhez 22 lépcső vezet, 53, 59, 90 és 136 hektoliteres hordók vannak, közöttük egy a XIX. század elejéről származó 215 hektoliteres hordó, amely azelőtt tokaji borral volt tele. A legalsó emelet, amelyhez ugyan csak 22 lépcső vezet, kisebb boroshordók egész seregét tartalmazza. A borospalackok pincéje a legfelső emeleten van. 1918. novemberében leltár készült a Hofburg pincéiben felhalmozott készletekről. Legnagyobb részük ausztriai szerzetesrendek szőlőbirtokairól való volt. Jelentékeny mer yiségű bor került az udvarokaji, 120 holdas szőlőjéből is, a

Hofburg pincéjébe. Nevezetesen 32.000 palack és 35 hektoliter tokaji, 14 hektoliter sillerbor és 362 hektoliter egyéb fajta bor hordókban.

Rajnai borokban 29.000 palackot és 70 hektolitert hordókban mutat ki a leltár. Ezek között 34 különböző borfajta volt képviselve. 1140 üveg moseli bor is volt még a rajnaiak mellett.

Francia borokból 9 fajta burgundi (350 üveg) és 43 fajta bordeauxi állt a listán. Élén másfél tucat üveg 1870. évi Mouton Rothschild, amely palackonként már akkor 15—20 frankba került. Most 160 frank az áruk. Ezekon kívül több mint 3000 palackot találunk az udvari pincében felhalmozva: istriai, dalmáti, ménesi, ittraki, Alicanti, Malaga, Sherry,

Madeira, Vin de la Trappe, stb.

A pálinka- és likőrlistán az összes különlegességek képviselve voltak. Például eckartsaueri kömény, cseresznyeszesz, cseli szilvórium, lengyel kontuszovszka, magyar borovicska, angol whisky orosz allas, svéd puncs, zárai maschinol, francia absinth, benediktoner, Cordial Médoa, mindezen kívül cognac és rengeteg rumos-palack. Az udvari pincék készleteit törvényhozási intézkedés alapján a rokkantalapnak adták át. E készletek értékét szakértők 1 és fél—2 és egy negyed millió aranykoronára becsülték. Azt a „történelmi érdemet“ meg kell hagyni a Habsburgoknak, hogy nagy buzgóságot fejtettek ki a boros és pálinkáspincéjük felvirágoztatása érdekében.

Szombaton számol be a német katonai ellenőrző bizottság.

Párisból táviratozzák: A Havas Távirati Iroda jelenti, hogy szombaton délelőtt elöszte a nagyköveti tanács, amely le fogja tárgyalni a Németország katonai leszerelését ellenőrző bizottság jelentését.

Magyar bankok veszik meg az Acsev. részvényeket.

Február 27-én dönt a jóvátételi bizottság az elárverezett vasut részvények sorsa felett.

(Budapest, február 19.) A békeszerződések értelmében, — mint a Közlöny már jelentette, — február 13-án elárverezték a német tulajdonból a jóvátételi bizottsághoz került magyar magánvasuti részvényeket, s közöttük az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak 57.000 darab részvényét is. Összesen 700.000 darab részvényről van szó, amelyek 2000 kilométer hosszú vasúti vonalat reprezentálnak. A részvények ügyében azonban a végleges döntés csak február 27-én fog megtörténni, mert a jóvátételi bizott-

ság a legelőnyösebb ajánlat megállapítása után az érdekelteket utóajánlat megtételére szólította fel, amelyre kétheti határidőt adott. A részvények megszerzésére a budapesti Hitelbank, a Kereskedelmi Bank, a Pesti Házai Első Takarékpénztár és a Magyar Vasutforgalmi egy belga érdekeltség bevonásával szindikátust alakítottak és ha a részvényeket sikerül megszerezniük, akkor Holding-társaságot alapítanak. Remélik, hogy a magyar bankoknak 3—4 svájci frankos áron sikerül a részvényeket megszerezniük.

Borzalmas gyilkosságot fedeztek fel Budapesten.

Megöltek egy hivatalnoknőből lett pezsgősleányt. — Hetekig titokban maradt a megdöböntő bűntény.

(Budapest, február 19.) Ma borzalmas gyilkosságot fedeztek fel a Teréz-körut hatodik számú ház egyik lakásában. A gyilkosság áldozata egy Leirer Amália nevű 26 éves volt textilgyári tisztviselőnő, aki otthagya az állását és pezsgősleány lett egy mulatóhelyen. A meggyilkolt nő holtteste már teljesen feloszlóban van és a kiszállott rendőri bizottság szerint már körülbelül három héttel ezelőtt gyilkolták meg. A jobb halántékán hatalmas fejszecepástól eredő seb tátong, amely a homlokon keresztül egészen az arc közepéig terjed. Az ágyban fekvő hulla azt a benyomást kelti, hogy a szerencsétlen nőt pásztoróra közben gyilkolták meg. A halálos ütés már eszméletlen állapotban érte, mert a musoly valósággal ráfagyott az arcára. Az ágy mellett levő asztalon egy január 21-ről keltezett újságot találtak és ebből arra is következtetnek, hogy ezen a Japán történet a gyilkosság. Leirer Amália pályafutása különben igen érdekes volt, a hivatalnoknőből lett pezsgősleányt egy gazdag hollandi

di ur kivette abból a mulatóból, ahol alkalmazásban volt és mindennel gazdagon ellátta. Hetekkel ezelőtt látták a pompásan élő leányt utóljára, aki akkor mindenkinek elmondotta, hogy egy téli fürdőhelyre utazik. Azóta nem látták. A gyilkosságot a hollandi ur és az áldozat édesanyja fedezték fel, akik ma elmentek Leirer Amália lakására, hogy meg látogassák. Amikor a lakásba sikerült behatolniuk, akkor tárult eléjük a borzalmas látvány, a melyről azonnali jelentést tettek a rendőrségnek. A legerélyesebb nyomozást indították meg a gyilkos kézrekerítésére.

— Japán nagykövet Moszkvában. Londonból táviratozzák: Városi japán követet utasította kormánya, hogy azonnal utazzon Moszkvába, hogy ott átvegye Japán diplomáciai képviseletét. A japán követ a szovjet fővárosában mint összesítő tisztviselő fog szerepelni. Később a japán ügyvezető címét veszi fel, amelyet addig visel, amíg ki nem nevezik Japán nagykövetévé.

HOGYALL A LEJ?

1925 február 19-én 100 lejért adták:

2.50 svájci frankot.
9.34 francia frankot.
36000 belföldi magyar koronát.
35300 osztrák koronát.
Zurichben 2.57 1/2 frankot.
Parisban 9.55 frankot.
Budapestben 36.800 koronát.
Newyorkban 51.75 centet.

Találkozó öreg May Antallal.

Egy negyvennyolcas honvédtiszt aradi özvegye felkeresi az ősz honvédet.

(Saját tudósítónktól.) Özvegy Buda Imréné kilencvenegyesztendő, aradi matróna, aki is lakik Aradon, a Mikes Kelemen-ucca 43. szám alatt, ki akar mozdulni ebben a csunya esős időben és fel akarja keresni May Antal kilencvenkilencéves aradi öreg urat egy kis csevegés ügyében. Özvegy Buda Imréné, a kilencvenegyesztendő, úgy érzi, beszélnie kell May Antallal a kilencvenkilencévesével. Mondania kell neki valamit. Kérdeznie kell tőle valamit. Valamilyen láthatatlan kéz mozgásra kényszerít két reszkető öreg száját. Ugyanez a láthatatlan kéz kiragad a milliók közül két halkszavu öregget és egymásmellé állítja őket. Nem ismerik egymást és mégis ismerniük kell egymást. Mindketőjük lelkében ott sajog egy évszám: 1848. Ugy történt, hogy May Antal volt negyvennyolcas honvédfőhadnagy urrój megírta a Közlöny, hogy még él, 99 esztendőt visel roskatag vállain, kék szemével derűsen néz az életbe és még nagyon is jól emlékszik, hogy mi történt anno 1848—49-ben Komáromnál, Vácnál, Isaszegenél, Branyiszkönnél, Pesten és a többi történelmi helyeken. Az újság eljut özvegy Buda Imréné volt negyvennyolcas főhadnagy még élő 91 esztendőös özvegyéhez. Ketten vannak még életben a nagydökből. A többiek már mind elmentek Kossuth, Klapka, Görgey, Bem után az égi ármádiába. Tehát ha már csak ketten maradtak meg emlékeikkel, akkor valahogyné össze kell jönniük, hogy egy kissé eldiskuráljanak, hogyan is volt, mint volt az 48-ban meg 49-ben, merre is mentek a magyarok és merre az osztrákok, meg a muszkák. Mit is mondott Petőfi, meg a Kossuth, meg a Jókai Pesten, Debrecenben, Temesváron, Aradon? Na meg azután nem árt, ha megkérdezik egymástól, hogy ugyan jár-e még valami nyugdíj a veterán katonának, meg a volt negyvennyolcas tiszt özvegyének. És ha jár, ki fizeti azt?

Kilencvenkilenc és kilencvenegy. Tiszteletreméltó súlyos nagy számok. Le kell venni a kalapot, meg kell hajolni és félre kell fordulni, hogy valaki meg ne lássa a kibuggyanó könnyecsképet. Egy kis eleven történelem játszódik itt most le. 1925-ben jelentkezik az 1848 . . . (K. S.)

Taral.

Meghalt egy híres magyar-amerikai zoké.

(Budapest, február 19.) Newyorkból érkező rövid távirati jelentés közli, hogy ott meghalt Fred Taral, a híres zoké, aki évekig a magyar turflátogató közönség kedvence volt és aki népszerűség tekintetében a maga idejében versenyzett a legdivatosabb primadonnával és politikussal is, Taral pástorgyerek volt és véletlenül került egy amerikai versenyistállóba, ahol mint istállófiú működött, de szívós energiájával felküzdötte magát a zokéságig. Amerikában azonban csak ritkán lovagolt, mert testsúlya valamivel túlhaladta az 50 kilót, már pedig az amerikai versenyeken a zokék maximális testsúlya 50 kilogramm lehet. Taral átkerült Európába és Pécsi Andor a híres magyar versenyistállótulajdonos szerződtette. 1901-ben lovagolt először a pesti gyepen és éveken át egyik versenyt a másik után nyerte. Különösen a rövid távokban volt verhetetlen. Különös módszere volt arra, hogy a startnál a lovat ugrásra készítse, ami által már a startnál előnyt nyert. A híres zokét a pesti közönség nagyon szerette, mert korrekt becsületes és megközelíthetetlen volt. Évekig élt Pesten és később, amikor a Pécsi istálló felosztott és ő is elnehezedett, Németországba ment, ahol eleinte lovagolt, de aztán tréner lett. A háború első évében visszatért Amerikába, ahol Newyorkban kávéházat nyitott. Itt élt egészen a most bekövetkezett haláláig az egykori híres budapesti zoké.

Elhunyt menyasszony.

Rejtélyes körülmények között nyomavészett egy budapesti urleánynak.

(Budapest, február 19.) Tegnap délelőtt rejtélyes körülmények között eltűnt dr. Stettner Józsefnek, a budapesti Hitelbank jogtanácsosának 27 éves Vilma nevű leánya. Tegnap délután óta nem esik az államrendőrség, hanem a magánkutató irodák detektívjei is kázasan kutattak az eltűnt urleány után, azonban eddig nem sikerült a nyomára jutni. Stettner Vilma vőlegénye, dr. Havassy Dezső, a Hitelbank belvárosi fiókjának helyettes főnöke, a központi ügyeletlen izgatottan adta elő menyasszonya eltűnését. Stettner Vilma szüleinél, a Városmajor-ucca 28. szám alatt, gróf Semsey László palotájában lakott ahonnan tegnap délelőtt nővéréhez ment látogatába. Nővérelével vidáman elbeszélgetett és semmi különösöt nem vettek észre viselkedésén. Nővére Logody-uccai lakásáról a lépcsőkön lekísérte Stettner Vilma a Vérmező sarkáig, ahonnan aztán egyedül ment tovább. A déli órákban ekkor telefonált vőlegényének, a Hitelbank belvárosi fiókjába:

— Budáról beszéltek. Itt voltam a nővéremnél a Logody-uccában. Most megyek haza ebédelni.

A vőlegény délután, mikor a családot meglátogatta, értesült, hogy menyasszonya még mindig nem tért haza, mire a főkapitány-

ságra sietett. A főkapitányságon a Marosi-csoportot bízták meg a nyomozással. Az államrendőrség széleskörű nyomozást indított, mivel előkelő családról van szó. A detektívek a magánkutatók segít-

ségével már Budapest összes szanatóriumait és kórházait átkutatták, eddig azonban seholsem találták meg az eltűnt urleányt és ezideig a nyomozás egészen eredménytelen maradt.

Mussolini súlyosan megbetegedett.

Rómából táviratozták: Mussolini miniszterelnök súlyosan megbetegedett és 38 fokos lázban fekszik.

Bedő Árpádot felvették az aradi ügyvédi kamarába.

A temesvári tábla érdekes döntése. — Holnap teszi le az ügyvédi hűség esküt.

(Saját tudósítónktól.) Bedő Árpád dr. aradi ügyvéd, aki sem az imperium átvétele alkalmával, sem pedig a későbbi időben nem tett ügyvédi hűség esküt, néhány hónappal ezelőtt — mint ismeretes — folyamodványt nyújtott be az igazságügyminiszterhez, melyben bejelentette, hogy — most utólagosan — hűség esküt kíván tenni és felvételt kérte az ügyvédi kamarába. Az igazságügyminiszterium azonban visszaküldte dr. Bedő kérvényét azzal az indoklással, hogy annak elintézésére csak az aradi ügyvédi kamara választómánya illetékes. Az ügyvéd a miniszteri határozat kézhezvétele után az aradi ügyvédi kamarához fordult felvételi kérelmével. Az ügyvédi tanács dr. Marsden Jusztin dékán elnökle-

alatt foglalkozott a beadvánnyal s úgy határozott, hogy mivel már konkrét esetek fordultak elő, mikor a miniszter döntött az ilyen felvételi kérelmek ügyében, dr. Bedőt újból az igazságügyminiszterhez utasítja. Dr. Bedő Árpád az aradi kamara választmányának határozatát mint felelőviteli fórumhoz, a temesvári ítélőtáblához felelővitte meg, amely néhány nappal ezelőtt hozta meg jogerős határozatát.

Az ítélőtábla úgy határozott, hogy dr. Bedő Árpád eskütelét el kell fogadni és így ő újból az aradi ügyvédi kamara tagjai sorába iktatandó. Ennek alapján dr. Bedő Árpád holnap a törvényszék teljes ülése előtt leteszi a hivatalos ügyvédi hűség esküt és ügyvédi gyakorlatot folytat Aradon.

SZÍNHÁZAI MŰVESEI

* Az aradi téli színház heti műrának sorrendje. Pénteken: Hollandi menyecske, operette. Zöldhelyi Anna vendégfelléptével. Szombaton délután 5 órakor Sárga csikó, népszínmű. Zöldhelyi Anna vendégfelléptével. 8 és fél órakor Aranymadár, operette. Zöldhelyi Anna vendégfelléptével. Éjjel 11-kor Fügefalevél, operette. Vasárnap délután fél 3-kor Nótás kapitány, operette; fél 6-kor Nótás kapitány, operette; 9 órakor Fej vagy irás, vígjáték. Premierbérlet 8.

* Az aradi Thália-kabaré műsora. (Központi-szállodában.) Szász Ilona és dr. Ferenczy Gyula felléptével. Péntek: Új pikáns műsor. Szombaton a Hajós-bál miatt az előadás az Erzsébet moziban tartatik. Vasárnap délután fél 6 órakor olcsó helyárakkal: Fegyenc, Darázsfiérek, este 9 órakor rendes helyárakkal Fegyenc, Darázsfiérek. Hétfő: Új pikáns műsor. Szólók, tréfák, bluettek. — Kezdetre 9 órakor. — Jegyek előre válthatók a kabaré pénztáránál d. e. 11—1-ig és este fél 8-tól.

* Zöldhelyi Anna aradi vendég-szereplése. A cluji (kolozsvári) színház kitűnő primadonnája ma este a „Csárdáskirálynő“ operettben lépett fel először vendégként az aradi színházban. Decens játéka, szép éneke, izléses öltözködése és egyszerű megjelenése biztosították számára a sikert. A kisszámú közönség Zöldhelyinek s az előadás többi szereplőinek is sokat tapsolt. (b. i.)

* Sirota Leó második aradi hangversenye. Teljesen új műsorról ismételte meg hangversenyét ma este az aradi Kulturpalota nagytermében a kiváló orosz zongoraművész. Sirota ismét ragyogó stílusban zongorázott, s előadott művei közül sem

egy valósággal orkesztrális erővel hatott. A művészt a nagyszámú közönség bensőségteljes ünneplésben részesítette. (—gh.)

* Az aradi Ady-estély minden egyes száma a legmagasabb művészi nívót képviseli és tökéletesen adja vissza Ady Endrének, a legesodátosabb modern magyar költőnek a szellemét. A legszebb Ady-Reiritz-dalok és a legérdekesebb Ady-költemények szerepelnek az estély műsorán, amelyeket Ady legkiválóbb ismerői vezetnek be. Az előjegyzett jegyek Oláh Sándor könyvkereskedésében átvehetők. Az estély iránt való nagy érdeklődés következtében ajánlatos jegyekről mielőbb gondoskodni, mert jegyek már csak korlátolt számban kaphatók.

* Jean Atanasz világhírű baritonista egyetlen hangversenye febr. 21-én a Kulturpalotában. Jegyek Oláh és Társánál.

* A hollandi menyecske. Zöldhelyi Anna pénteken másodikban lép fel vendégként az aradi színházban. Ezuttal a hollandi menyecskeben, Kálmán Imre szepzenéjű operettjében adja a fő női szerepet. Zöldhelyi vel együtt játszanak Zilahy Irén, Békefiné, Misoga, Kassay, Szücs Laci, Szabó Gyula és Szabadkay.

* Éjjeli előadás. Szombaton este, 11 órai kezdettel, éjjeli előadást tart a színház, amikor a nagyszerű pikáns francia operett, A fügefalevél kerül színre, a premier szereposztásában.

* Sárga csikó — kedvezményes helyárakkal. Zöldhelyi Anna vendégjátékainak sorozatába egy népszínművet is illesztett, Csepreghy Ferenc Sárga csikóját, melyben Bakaj Eszti játsza. Ez a népszínmű szombaton délután 5 órai kezdettel kerül színre, kedvezményes helyárak mellett. A darabban a vendégprimadonnán kívül fellépnek Békefiné, Szücs Laci, Szász Ilona, Gyula, Kassay, Darvas,

Misoga, Soor Jenő, Mészáros, Szabadkay, Rudas és Berengh.

* A Thália-kabaréban ma, pénteken este teljesen új pikáns műsor! Szász Ilona és dr. Ferenczy Gyula felléptével. Színre kerül a „Rabbinus“ kacagtató pikáns bohózat: Váradiné-Mezey Nelly, Inke Rezső, Váradiné Ajadár, Nádas Ernő és Berengh, Lászlóval a főszerepben. Jegyek előre válthatók a kabaré pénztáránál d. e. 11—1-ig és este fél 8 órától.

* Aranymadár. Szombaton este fél 9 órai kezdettel, Zerkovitz Bélának elődiagnozdag operettje, az Aranymadár kerül színre Zöldhelyi Anna vendégfelléptével. A vendégen kívül játszanak még a darabban Zilahy Irén, Lisztayné, Békefiné, Misoga, Szücs és Kassay.

* A Thália-kabaréban ma és minden este szolid családi új műsor! Szász Ilona és dr. Ferenczy Gyula vendégfelléptével. Jegyek előre válthatók a kabaré pénztáránál délelőtt 11—1-ig. Rendes helyárak.

* Kiurina Berta és Leuer Hubert egyetlen ária-estélye február 26-án Aradon, a Kulturpalotában. Jegyek Oláh-nál.

„Kérek vissza ötszázat.“

Tolvaj, aki hipnozissal dolgozik. — Furfangos család Olaszországban.

(Róma, február 19.) Hiába, a korral haladni kell; a tudomány vívmányait föl kell használniok — a tolvajoknak is. A haladó kor ez intő szavát megértette az az étekmes és ügyes ember, aki egész modernül tűzte a mesterségét, de korán rajtavesztett. Rómában történt, hogy ott egy olajbarna bőrű, hollófekeete hajú férfi állított be egy ékszerkereskedő boltjába, ahol kiválasztott valami kisebb ékszerrel, aztán letett a boltos asztalára egy bankjegyet:

— Ime, ezer lira. Kérek vissza ötszázat linát.

A kereskedő a pillanatokban gyöngé szédülést érzett, de erőt vett magán és visszaadta a vételt és a bankjegy között való különbözőzetet, amire a vevő udvarias köszönéssel távozott. Az ékszerész azonban távozása után csakhamar fölfedezte, hogy nem ezer lírás bankjegyet kapott — csak ötszázat. Hogy történhetett ez? Hiszen világosan látta, hogy az idegen ezer lírás bankjegyet tett a kiszolgáló-asztalra! Panaszt tett a rendőrségen, ahol élénk bámulata arra értesült, hogy hasomló följelentést többen tettek az ismeretlen férfi ellen. A rendőrség mindenfelé kerestette a rejtélyes módon dolgozó férfit, amit végre is sikerült kézrekeríteni. Kiderült, hogy az illető egy perzsa artista, aki nagy mestere — a hipnozistnak. Akitet zsákanyruul kiszemel, hipnotizálja, hogy nagyobb értékűnek lássák a bankjegyet, mint amennyit az tényleg ér. A modern tolvajt letartóztatták s a károsult kereskedők örülnek is, hogy ilyen szerény keretek között gyakorolta a tudományát. Nem is kellene egyéb a kereskedőknek, mint hogy ez a nélda követőkre találjon és többen is akadjanak, akik vásárlásuknál felhasználják — a hipnozist!

HIREK

A tavasz hírnökei.

A tavasz még sohasem okozott annyi gondot a költőknek és a gazdáknak, mint az idén. Határozott bizonytalanság érzése tölti el, mind a két társadalmi osztályt. A költői lelkek valami furcsa bizsergést éreznek, amelyet ők költői ihletnek neveznek. De depresszióként hat lelkükre az a profán tudat, hogy még csak február van és mit csináljanak a tavasz által megihletett versekkel, ha márciusban beköszönt a tél?... Így vagyunk a gazdákkal is, de az ő bizonytalanságuk sokkal reálisabb alapokon nyugszik. Felszántsák-e a földet?... És mi lesz az őszi vetéssel, ha az életre kell csírákat elpusztítja a márciusi fagy? A fenti két társadalmi osztály megnyugtatóására írjuk ezeket a sorokat.

Itt van a tavasz végérvényesen és visszavonhatatlanul! Nem azért állítjuk ezt, mert az enyhe időjárás és a langyos eső levetkőztette rólunk a télruhánkat. Sem pedig azért, mert az öldött napsugár kicsalta a földből a hóvirágot és az ibolyát. Még az sem téveszene meg bennünket, ha megjelenének a tavasz hírnökei: a gólyák és a fecskék. A hóvirág, az ibolya, a gólya és a fecske, már sokszor tévedtek. Gyakran megtörtént már, hogy megérkezésük után köszöntött be a hideg időjárás, a hó és a fagy. Ilyenkor szegények szerettek volna visszamenni oda, ahonnan jöttek: ki a földre, ki pedig a messze délvidékre, ahol stabil a nyár. Hogy a tavasz itt van, ezt csalhatatlan tényekből konstatálhatjuk: megjelentek az uccákon, nyolcfokú apró létráikkal a fák borbélyai. Ők azok, akik megérzik csalhatatlan ástőnükkel a tavaszt. És olyankor, amikor rájuk jön ez a megérés, előveszik létrájukat, nekikémasztják a téli dímkükből ébredező fának és terpeszkező galyaikat nyirni kezdik, addig, amíg bubliriziváló formálják a kuszált ágakat. Lenyirták az akácfaikat, jön a tavasz..

— Arad prefektusa visszaérkezett Bucurestiből. Georgescu János aradi prefektus több napi bucurestii tartózkodás után ma visszaérkezett Aradra és elfoglalta hivatalát.

— Az aradi püspökválasztás. Ma délután az aradi görög keleti szent-széki ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a klerusai választásokat március 12-én, a világi zsinati tagok választását pedig március 15-én tartják meg. Az első zsinati ülés husvét utáni vasárnap lesz, amelyen a püspökválasztás kerül megbeszélésre.

— Ford-hajójáratok a világon. Londonból táviratozzák: Ford Henry, az ismert amerikai autómobilgyáros saját hajójáratokat rendez be Európa és Amerika, Amerika és Ázsia között.

— Kezdődik a bucuresti utlevélpánaupóza. Bucuresti, febr. 19. Az ilfovi törvényszék febr. 25-re tüzte ki a Filipovici Vaitoianu és társai utlevélpánaupóra tárgyalásának megkezdését. A „Cuvantul” Distorian Cezár vizsgálóbíró vádlólevelének közlését meg is kezdette.

Cáfojják a magyar honvédelmi miniszter távozását.

Budapestről táviratozzák: illetékes helyről a leghatározottabban megcáfolják a reggeli lapoknak azt a hírt, hogy gróf Csáky Károly honvédelmi miniszter kilép a kormány kötelékéből. Utódjának Algya Papp Sándor tábornokot emlegették, akit a József főherceg mellett való szolgálattétel alól felmentettek. Algya Papp tábornok azonban államtitkári rangban a honvédelmi miniszteriumba nyert beosztást és így miniszterségeről szó sincsen.

Betiltják Beregi Oszkár fellepését.

Ujabb bonyodalmak a visszatért magyar színész körül

Budapestről táviratozzák: Beregi Oszkár szombatra hirdetett szaváló-estélyének céljaira, a Szózat szerint, a kultuszminiszter nem engedi át a Zeneakadémiát, a belügyminiszter pedig egyáltalában nem adja meg az engedélyt. A Budapesti Hírlap vezércikkében foglalkozik Beregivel és azt írja, hogy beteges állapot, vagy lelketlen visszaélés, ha incidensekkel zaklatják fel és teszik még türehtelenebbé az amúgy is nyomorúságos magyar napokat. Beregi Oszkár, a Nemzeti Színház egy-

Kor tinnepelt művészt most hazahívták, hogy jótékony célra szerepeljen, de a fiatalság nem bocsátja meg Bereginek, hogy a Nemzeti Színházat cserbenhagyta, német színész lett és hogy a proletárdiktatura idején vörös katonákat verbuvált. A jó memóriájú fiatalság botrányok árán is ellenzi, hogy Beregi Magyarországon ismét szerepeljen. A cikk azt hangoztatja, hogy a nemzet érzelmeit ki kell kapcsolni és nem szabad, hogy akárcsak is incidensek rendezésével zavarja meg a sebek gyógyulását.

Győzött az egyház Csehszlovákiában.

A nyitrai törvényszék felmentette a szlovenszki püspökök pásztorlevelét követő plébánost.

(Pozsony, február 19.) Az első büntetőpárt, amely a felvidéki püspökök sokat emlegetett pásztorlevelével és annak következményeivel foglalkozott, tegnap tartották meg a nyitrai törvényszék előtt. A vádlott Druga István plébános volt, aki a vád szerint a pásztorlevelé értelmében vonatkozott a gyónónak az abszolúciót megadni, ha nem lép ki a csehszlovák köztársasági pártból. A párt elsőfokú a kerületi bíróság tárgyalta, amely a megvádolt lelelést négyezer korona pénzbír-

ságra ítélte. Az első bírósági ítélet ellen az államügyész főbbevezést jelentett be és így került az ügy a nyitrai törvényszék elé. A védő szerint, ha a lelkész gyónás után fenyegetőzött az abszolúció megtagadásával, ez nem büncselekmény, hanem legföljebb meg nem engedett agitáció, ha pedig gyónás közben tette ezt, semmiképpen nem bizonyítható, tehát marasztaló ítéletet ebben az esetben sem lehet hozni. A bíróság hosszabb tanácskozás után a plébánost felmentette.

— Gyógyul az angol király. Londonból táviratozzák: György angol király hörghurujta kielégítően folyt le és az uralkodó már elhagyta betegszobáját.

— Letartóztatott lippai kereskedő. Ifjabb Hachmüller János lippai kereskedő aradi, temesvári és nagyvárad nagykereskedőktől 240 ezer lej értékben árut vásárolt. Az árukat eladta, a hitelezőket azonban nem fizette ki. Mikor azok már nagyon szorongatták, apjával egy 120 ezer lejes váltót íratott alá és a felvett pénzből kisebb összegeket szétosztott a hitelezők között. Közben elérkezett a váltólejárat és mivel ifjabb Hachmüller nem tudta váltóját kifizetni, apja zárlatot kért fia összes vagyonára, amit a bíróság el is rendelt. Most, hogy a hitelezői család ilyenformán kétségtelesen megállapítható lett, a hitelezők fellejtésére mindkét Hachmüller letartóztatott és bekísérték a temesvári ügyészség fogházába.

— A gálánis betörő. Londonból jelentik: A londoni „amatőrbetörő”, az alig 23 éves Harry Martimer a napokban hajnali két órakor egy ken singtani villa falán felmászva behatolt egy csinos fiatal hölgy, Miss Thomson hálószobájába. A megrémült leány az ijedségtől szólni sem mert, úgy, hogy a vakmerő betörő nyugodtan szedhette össze zsákmányát: öt font készpénzt, számos ékszert és egy prém bundát. Ezután a gálánis betörő tínom csókot lehelt a szép leány ajkára és ugyanazor az uton távozott amerre jött.

— Magyar művész öngyilkossága Berlinben. Berlinből jelentik: Tegnap délután Berlinben a wihaersdorfi Hindenburgplatz közelében levő tóból Rónay András szobrász holttestét fogták ki. A rendőrség megállapította, hogy a magyar művész öngyilkosságot követett el.

— Egy leányt a bálón tréfából agyonlőttek. Münchenből jelentik: Egy müncheni bálón tegnap borzasztó szerencsétlenség történt. Egy mexikóinak öltözött fiatal ember revolverét tréfából egy hölgynek irányította. A revolver elsült és a fiatal leányt halálra sebezte. A nagy tolongásban a szerencsétlenséget csak későn vették észre, mert szokás, hogy a bál alkalmával lövöldözni szoktak és így a lövés nem okozott különösebb fel-tűnést.

— Lejárt versenytárgyalás. Megírtuk, hogy az aradmegyei községek rendőrei és hivatalosolgáinak ruhával és felszereléssel való ellátására pályázatot írtak ki. Az első pályázat körül némi szabálytalanságok történtek, ami miatt dr. Lázár Ágoston alispán új pályázatot íratott ki. Ez a pályázat tegnap járt le, s arra öt pályázatot érkezett be. Az alispán a pályázatokat döntés végett felküldötte a belügyminiszternek.

— Mégis lesz játékbank Magyarországon. Budapestről táviratozzák: A „Pesti Napló” mai számában részletesen foglalkozik a magyarországi játékbank felállításával. A lap szerint egy német pénzcsoport ajánlatát a pénzügyminisztérium erre vonatkozólag tárgyalási alapnak fogadta el. Ez a pénzcsoport Budapesten és a Balaton mellett akar játékbankot építeni. A pénzcsoport kötelezte magát arra is, hogy 15 év alatt a magyar szanalási költségen 40 százalékát lefizeti magyar kulturális és szociális célokra. A német ajánlattal szemben a pénzügyminisztérium egy francia tőkescsoport ajánlatát is tárgyalja.

— A lengyel színész példája. Párisból táviratozzák: A párisi törvényszék egy nemrégiben tartott tárgyalásán felmentette Stanislava Uminska lengyel színésznőt, aki irgalomból agyonlőtte gyógyíthatatlan betegségben szenvedő vőlegényét. Tegnap hasonló eset történt Párisban. A rendőrségen önként jelentkezett Levesseur Anna, aki bejelentette, hogy agyonlőtte tudóvészességűt, hogy ezzel megszabadítsa földi kínjaitól. A gyilkos leány azt hangoztatja, hogy huga már régen kérlete, hogy ölje meg. A rendőrvos eimebetegnek tartja a gyilkos leányt.

— A fellábu képviselő balesete. Párisból táviratozzák: Calmon szociálista képviselő, aki hadirokkan és műtét következtében az egyik lábát elvesztette, ma a kamara ülésére menet a lépcsőn megborított. Marokója kicsuszott a hóna alól és a képviselő a földre vágódva a másik lábát is súlyosan megsértette. A képviselőt kórházba kellett szállítani.

— Megszűnik a budapesti operazenésztársajk. Budapestről táviratozzák: Az Operaház válságát, amely a zenekar sztrájkjával kezdődött, maga gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter fogja megoldani. Ifjabb báró Wlassits Gyula főigazgató távozik állásából és a kultuszminiszteriumba tér vissza mint helyettes államtitkár. Utódjának gróf Bánffy Miklóst emlegetik, de egy másik verzió szerint a főigazgatói állást végleg megszüntetik. Ebben az esetben az állami színházak teljes és felelős hatáskörű igazgatói közvetlenül a kultuszminisztérium alá tartoznának.

— Menetrendváltás. Mint ismeretes, február 15-étől kezdve az erdélyi menetrend több vonalon változott, amiről a Zsebmenetrend különben részletesen is tájékoztatja a közönséget. A Zsebmenetrend szerkesztője pótlólag közli, hogy a Sighisoara (Segesvár)—Odorhei (Székelyudvarhely) vonalon a Hasfaluról (Héjjasfalva) 7 óra 40 perckor induló vonat többé nem várja be az Arad felől érkező gyorsvonatot, hanem már 7 órakor indul tovább Odorheura. Ajánlatos ezt figyelembe venni, mert újabb vonat Hasfaluról csak 12 óra múlva indul Odorheura.

Patt és Patachoz
szombattól
az aradi Urániában.

Aradi Hajós Egylet bálja február 21-én

— Házasági klub Párisban. Tavaly Párisban megalapították a „Házassági klubot“, amelynek célja az, hogy a sokgyermekes családoknak propagandát csináljon. A klub a napokban nagy pompával ülte meg az első keresztelőt. Az „első fecske“ keresztapa Francois Marsal pénzügyminiszter és Charles Bertrand képviselő volt. A keresztelő után a Majestic-hotelben nagy bankett volt.

— Egy belga nagyiparost 20 millió frank kártérítésre ítélték az ellenségnek végzett áruszállításokért. Brüsszeli jelentés szerint, báró Coppée belga nagyiparost, aki már egyszer esküdtszék előtt állt azért, mert üzleti érintkezést tartott fenn az ellenséggel, de akik akkor az esküdtszék felmentették, most a bíróság huszmillió frank kártérítés fizetésére kötelezte az állammal szemben azért, mert Coppée a megszállás alatt árut szállított a németeknek.

— AMTE ismerkedési társasvacsorája február 21-én, szombaton, este 8 órákon a Mayer-féle étteremben lesz. Felkérjük mindazon tagokat, kik az old boy csapatban szerepeltek, hogy az érem átvétele végett ott megjelenjenek. Előjegyzések Madár József ur Szabadság-tér Pax-büffe és Grosz Antal ur Maidt Emil cégnél eszközölhetők.

— Irodai cikkek Kerpelné Arad. — „Royal“ új női Confectiós Modell Áruház nyílik meg e hó 23-án hétfőn, Aradon Bulev. Reg. Maria (Andrássy-tér) 19. szám alatt, szemben a Minorita-templommal, ahol az előkelő hölgyközönség raktáron találja már a legújabb tavaszi angol és francia kabát-, ruha- és bluzmodellokat. Különösen súlyt fektet a cég a mérték-osztályra, ahol a legfinomabb és legizlésebb kivitelben angol és francia kosztümöket fog készíteni.

Megsemmisítik

Posta Sándor világbajnokságát?

Budapestről jelentik: Magyar vivőkörökben pozitív formában terjedt el az a hír, hogy a párisi olimpiai-főbizottság megsemmisíti dr. Posta Sándor olimpiai magyar bajnok egyéni kardgyőzelmét és azt Ducret francia vivónak ítéli oda. A magyar vivőszövetség kérdést intézett Párisba, ahonnan azt az értesítést nyerték, hogy a hír ilyen formában nem felel meg a valóságnak. Az tény, hogy Ducret óvást emelt Posta ellen és óvását a közeljövőben tárgyalni fogják. Frenchel az ügy előadója terjeszti különben a hír, ami által befolyásolni akarja a francia sportközönséget és a sajtót. A Magyar Vivő Szövetség megteszi a szükséges lépéseket, hogy Posta Sándor annak idején elismert kardvívó világbajnokságát ne szoríthassák háttérbe egyéni akciók.

Hogyan lesz a tojásból egy óra alatt csirke.

Angol professzor szenzációs találmánya. — Állati és növényi fejlődés — expresszgyorsasággal.

(London, február 19.) Szenzációs találmány híre tartja izgalomban az angol és amerikai tudósokat és közönséget. Dr. Polsuski Ernő, jelenleg Chicagóban élő angol biológus szenzációs felfedezést tett, amellyel nagy mértékben siettetetheti az állatok és növények fejlődését. Így például aranyhal-ikrákat keletített a feltalált szerrel és *hét perc alatt kikelték a halacska*. Egy virágcserepbe árpaszemet ültetett és a földet az általa feltalált szerrel öntözte. Az eredmény megdöbbentően csodálatos volt, mert 48 órával később az árpa már virágzott, sőt újabb egy nap múltán már érett szemek voltak a kalá-

szon. A találmányról már nyilvánkozott dr. Polsuski és kijelentette, hogy még tökéletesíteni akarja a szeret, amely különböző mérgek összetételéből áll, olyannyira, hogy az egyszerű földművelő gazda beoltja az újonnan született csikót ezzel a szérummal és néhány nap múlva erős, munkabíró lovat kap. A professzor szerint, az ezzel a szerrel kezelt tojásból egy óra alatt csirke kel ki, sőt további kezelés után ugyanazon nap este a háziasszony vacsorára találhatja fel a gyorsan megnövesztett csirkét. A tudósok nagy várakozással tekintenek a továbbiak elé, várva a részleteket a csodaszerről.

Nem olyan fekete

az ördög, mint amilyenre festik. A női szemöldök sem olyan aranyzóke s a női száj sem olyan piros. Mert nemde hölgyeim és uraim, ezeket is festik. Időtlen idők óta szokás, hogy a nő korrigálja magát a természet sajtóhibáit, a római nő, a görög leány, Tutenkhamen asszonyai. Asszírja és Babilon szépei: föl égészen a szumirokig és az akkádokig örök divat a kendőzés. Az assziroknál és a perzsáknál még a férfiak is festették magukat. — Ezekhez a zord hősökhöz évszázadokon át nem mertek hozzányulni a gyenge és kendőzetlen szomszédok, nem, mert szörnyen szilajak voltak, de mert a legenda szerint spárgárafűzött papirforgácsot viseltek a nyakukon s a mellükön elriasztó felírást: „Vigyázat frissen mázolya!“ Hogy a mai szebbik nem karminnal, tuszal és szemöldökfestéssel szepíti magát, ez nemis olyan mai divat. Bár igaz, soha annyira divat nem volt, mint ma. Páristól Aszerbeidzsánig, Honolulutól Szanfranciskóig minden nő a festők sikereire pályázik: ónarcképet fest. Hogy szépek-e ezek az önportrék? Talán igen, talán nem. Mindenesetre unalmasak. — Egyhangyak mert egyenruhaszerűek. — Eredeitleg minden arcnak egyéni színe van, de festve csaknem mind egyforma. És minden száj más festetlenül, de festve valamennyi — bocsánat a szóért — egyszáj. És minden festett szempilla egyenszempilla. S a festék nem hívja, de taszítja a férfit. Ne gyűrj össze! — könyörög a szépen vasalt bluz! Ne borzolja fel! — sirja a gondosan ondolált frizura, de a festék az arcon és a szájon nem sir és nem rimánkodik, egyszerűen ráripakodik az erősebb nemre: Le ne nyalj! Hogy a női nem kezdi észrevenni a katasztrófát? Kezdi. Párisban és Londonban most a festetlen arc divatos. A lemosott száj s a kendőzetlen szempilla. A festékuniformist viselő nők vizzel és szappannal letörlik magukról a színek egyhanguságát és kezdenek kiszínesedni. Minden nő külön egyéniség a maga természetes színeiben s a férfinak nem mindegy, ezt a nőt nézi-e vagy amazt, hiszen mindenütt másvalamit lát. Ez a divat hamar el fog terjedni, bár van egy nagy bibije:

olcsó. A nők nem szeretik az olcsó divatot, mert a férfiak és családapák így nyugodtabban találnak aludni. Csak egy a vigasztaló, a sokféle archoz sokféle ruha illik s a festéknek, amely az arcra kerül, bele kell kerülnie a kelmékbe. Csak legyenek nyugtalanok a jó családapák, az asszony behozza ezt a kis spórolást!

Amerika lefegyverzést akar.

Új konferenciáról tanácskoznak a nagyhatalmak.

(London, február 19.) A Daily Telegraph jelenti, hogy az Unió elnökének kezdeményezésére Washington, Páris, Tokio és más fővárosok között élénk tárgyalások folynak új leszerelési konferenciára vonatkozólag. A tárgyalások azonban még nem haladtak annyira előre, hogy hivatalos megbeszélésekről lehetne szó. Coolidge elnök olyan egyezmény létrehozását óhajtja, amely nemcsak a csatahajók állományát állapítja meg, hanem véget vet annak is, hogy segédjárművek építésével folytassák a fegyverkezési versenyt. Coolidge a légi fegyverkezésben is szívesen látna megfelelő mérséklést. Washingtonban az a vélemény, hogy ez különben elsősorban európai kérdés.

Az „Önérzetes“ fivér.

Érdekes kereskedelmi pör a timisovrai Lloyd-bíróság előtt.

(Sajtó tudósítónktól.) Érdekes tárgyalás volt ma a temesvári Lloyd-bíróság előtt. Wolf Bernát csokoládégyár tulajdonos, a közelmúltban társas viszonyba lépett unokaöccsével Wolf Lajossal, aki 1.428.000 lejt fektetett az üzletbe. Wolf Bernát egy szép napon nyílttárt közleményt jelentetett meg a lapokban, amelyben kijelenti, hogy unokaöccsének nincs joga üzleti ügyekben eljárni. Eljárását azzal indokolta, hogy tudomása szerint Wolf Lajos a befektetett tőkét illegitim úton szerzte Amerikában. Wolf Lajos a bírósághoz fordult panasszal, amely zárlatot rendelt el Wolf Bernát vagyonaára, aki ellen öccse a Lloyd-bíróságnál külön is pert indított. A mai tárgyaláson Wolf Bernátot a Lloyd-bíróság

kötelezte, hogy Wolf Lajosnak 30 napon belül fizesse ki az általa befektetett 1.428.000 lejt, azonkívül kimondotta, hogy Wolf Lajos továbbra is megmarad a csokoládégyár társtulajdonosának.

Az erkölcs nevében

Hideg vizes zuhany a mulató közönségre.

(Róma, február 18.) Az olasz fővárosban különös fordulatot vett az a küzdelem, amelyet néhány előkelő személyiség hónapok óta az erkölcsök megjavítása érdekében folytatott. Luigi Luzatti volt miniszterelnök áll az élén azoknak, akik kiadták a jelszót, hogy a római erkölcsök gyalázatos módon hanyatlottak s nem lehet tovább tűrni, hogy az örök város a büntanya benyomását tegye az idegenekre. A jóerkölcsű előharcosaihoz számos erkölcsös is csatlakozott. Ilyen önkéntes lakik a Via Borgognanában is, a Tabarin nevű mulató közvetlen közelében. Ebben a mulatóban éjszakánként rendkívül zajos az élet. A város minden részéről özönlének oda a párocskák és kivilágos-kivirradtig mulatnak. Az erkölcs „önkéntesének“ — akit különben Arturo Benta-nak hívnak — sehogysem tetszett ez a zaj és istentelen mulatozás.

— No majd én leszoktatom őket a becstelenségről — fenyegetőzött — s megmutatom nekik, merre van az igazság útja.

Tegnap reggel hajnalodott, amikor a mulatóból kezdtek kiözönlenni a párocskák. Vigak voltak, nevettek, kacagtak, tréfáltak s lármájukkal felverték az egész utcát.

— Váriatok csak — kiáltotta feljüket Signor Benta, — majd mind járt nem fogtok ti nevetni...

Ebben a pillanatban jéghideg vizsugár zuhogott a mulatózókra, ezek menedéket próbáltak keresni, de hiába, a vizsugár mindentivé követte őket. Benta és barátai, akik egy szomszédos ház emeletén foglalták el pozíciójukat, szíriemet nélkül mátkodták a fecskendőket. Elképzelhető az a sikoltozás és kiáromkodás, ami a vizsugarak nyomán támadt. Később már nemcsak a vizsugarak riasztották a mulatózókat, hanem különböző edényekből folyadékot is zúdították a hölgyekre és urakra. Erre a felháborodás még zajosabb lett, többen be akartak hatolni abba a házba, ahonnan az erkölcs nevében ezt a támadást megszervezték, de nem lehetett, mert a behatolni akarókra forró vizet öntöttek.

— Ti sem fogtok többet erkölcs-telenkedni, — kiáltotta diadalmasan Signor Benta, akinek különben hosszú lengő apostoli szakállja van.

Az olasz fővárosban most kíváncsian várják, vajjon követik-e mások is Signor Benta példáját s más mulatók közelében is megvan-ilyen jelenetek fognak-e reggelenteként lejátszódni.

Patt és Patachon
szombattól
az aradi Uraniaiban.

„Ó“
legújabb szereplése
Kéjutazásban.
Vasárnapig az aradi
Apolloban

KÖZGAZDASÁG

Megkontreminálták a lejt Zürichben.

A mai utótőzsdén öt ponttal, 257.50-re szállt alá a román valuta árfolyama.

(Saj. tudósítónktól.) A román-német feszült viszony hatása már tegnap érezhető volt a külföldi pénzpiacra. Az eddig szilárd lejt Zürichben — ugyilászik — megkontreminálták és hosszú időn keresztül tartott 2.65-ös árfolyamáról ekkor 2.62.50-re szállt alá. A mai nyitó és záró árfolyamokban a román valuta még megtartotta 2.62.50-es kurzusát és a belföldi piacon még a szokott lánghasár uralkodott. Váratlan megmozgást keltett azonban, az este érkezett zürichi utótőzsdéj jelentésben a lej újabb öt pontot esett és az árfolyama 2.57.50-re szállt le. A hirtelen jött esés következtében a devizapiac a késő esti órákban rendkívül felélénkült. A francia frank kivételével minden külföldi valuta iránt óriási kereslet mutatkozott. A dollár árfolyama 196-ról 200-ra ugrott, de már 201 és 202 lejes áron is kötöttek üzleteket. A pénzpiacra a legteljesebb kaoszt uralkodik s mindenki igyekszik pénzt idegen valutába fektetni. A zürichi jegyzéssel egyidejűleg a lej Párisban 9.55-re esett, Newyorkban pedig szintén alacsonyabb kurzuson 51.75-öt jegyezték a lejt.

HELYI VALUTAÁRAK. (Február 19.) Francia frank 10.70. svájci frank 38.70. dollár 199. di-

nár 3.30, szokol 6. líra 8.30, angol font 955. **Kifizetések:** Budapest 360, Bécs 353, Prága 5.95, Zürich 38.65, Milánó 8.25, London 952, Páris 10.65, Newyork 200, Belgrád 3.25.

ZÜRICHI TŐZSDENYITÁS. (Február 19.) Newyork 520.25, London 2476, Páris 27.15, Milánó 21.30, Prága 15.42.50, Budapest 0.0072, Belgrád 8.50, **Bucaresti** 2.62.50, Bécs 0.0073.40, Varsó 1.

ZÜRICHI TŐZSDEZÁRAT. (Február 19.) Newyork 520.55, London 2478, Páris 27.17.50, Milánó 21.30, Prága 15.42.50, Budapest 0.0072, Belgrád 8.50, **Bucaresti** 2.57.50, Bécs 0.0073.40, Varsó 1.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDEZÁRLAT. (Február 19.) Magyar Hítel 429, Osztrák Hítel 163, Salgó 542, Ríma 153, Ganz-Danubius 2.660, Köszén 2.975, Szlavonia 62, Schlick 44, Kereskedelmi Bank 1.155, Cukor 2.260, Csáky 7 és háromnegyed, Ofa 487, Hazai Takarékos 2.850. (A számok ezresekben értendők.)

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMA. (Február 19.) Belgrád 1170—1178, **Bucaresti** 360—368, Páris 3772—3796, Prága 2129—2149, Milánó 2968—2986, Newyork 72.050—72.680, Bécs 102.10—102.70.

akik egy templomot akartak elrabolni.

Meghíusult betörés egy krassószerényi községben.

(Saját tudósítónktól.) Rusinoc, krassószerényi község lakosága elhatározta, hogy új római katolikus templomot épít. A templomépítés céljára 280 ezer lej gyűlt össze, amelyet Szenka Máté templomgondnok őrzött. Egy Tódor Péter nevű erdőőr, aki szintén tudott a do-looról, néhány nappal ezelőre felkereste Szenkát és 10.000 lejt kért tőle néhány napra kölcsön. Szenka Tódor Péter előtt kivette szekrényéből a 280 ezer lejt és abból adott 10 ezer lejt a kölcsönkérőnek. A nagy summa pénz láttára az erdőőr elhatározta, hogy Szenkát kirabolja. Két társát szerzett magának, akikkel északa beállított a gazdához és követelték a pénzt tőle. Szenka, aki nem rémült meg a támadóktól, kijelentette, hogy a pénzt időközben a bankba vitte és a takarékönyvet a bankban helyezte letétbe. A támadók erre Szenkát alaposan elverték és eltávoztak. A csendőrség a rablót ma letartóztatásba helyezte.

DON CESAR

Történelmi film a XV-ik századból.

Ma utóljára az aradi

Uránlában.

Betörők tragikomédiája.

Alomított ittak lkör helyett. — Rosszul végződött betörési kísérlet.

(Athén, február 19.) Az elmúlt éjjel betörték az athéni perzsa követség épületébe. Véletlenül mult, hogy a betörés nem járt diplomáciai bonyolalommal. A betörők a követség személyzetének távozása után, az esti szürkületben hatoltak a követség épületébe. Első utjuk a sajtóreferens szobájába vezetett. Utóbb kiderült, hogy a betörők nem politikai titkokat és aktákat kerestek. A sajtóreferens szobájában ugyanis minden újság és irat a helyén volt és csak a dísz tárgyak hiányzottak. Ezeket a betörők egy batyuba rakták, hogy magukkal vigyék. A szomszéd szobában, amelyben a követség személyzete étkezni szokott, különböző ételma radékot találtak. Azonnal asztalhoz ültek és elfogyasztották. Evés közben megölték az étvágyuk. Tovább kutattak étel után. Ételt helyett azonban az egyik szekrényben több üveg borra akadtak, amelyet ott helyben megittak. Utolsónak egy jól lezárt palackot hagytak, amelyről azt hitték, hogy abban van a legjobb bor. Mikor felnyitották és megízlelték, finom likörnek gondolták, mert édes és erős volt. Azt is megitták. Azonban csakhamar jelentkezett a hatása. Az üvegben ugyanis erős perzsa altatószer volt, amiktől a betörők öt perc múlva mély álomba merültek. Mikor reggel a követség személyzete a hivatalba ment, megdöbbenve vette észre, hogy a követség airtaja nyitva áll. Azonnal rosszat sejtettek. Gyanyukai megerősítette az, hogy a

sajtóreferens szobájában s az étkezésközben égett a lámpa. Azonnal rendőrséget szaladtak. A rendőrséggel azután behatoltak a követség épületébe és a legnagyobb meglepetésükre az étkezésközben öt hirtelen megölt sajtóreferens találtak. Percekig rázogatták őket, míg álmukból föl ébredtek. A rendőrség az öt sajtóreferens letartóztatta, azonban órákig nem lehetett őket kihallgatni, mert az altatószertől annyira elkábuláltak. Ha a betörők nem találják meg a borokat és az altatószert, a betörés miatt alighanem politikai bonyodalom keletkezett volna. Így azonban mindenki jószívult nevetve, napirendre tért fölötté.

Patt és Patachon szombattól az aradi Uránlában.

MOTI

xx „Don Cézár ma pénteken utóljára az aradi Apollóban. A „Don Cézár“ hatalmas aranyu történelmi filmet ma pénteken utóljára vetít az aradi Uránia mozgószínház. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx „Kéjutazás“ Harold Lloyd vigjáték nagy sikere az aradi Apollóban. Telt házak előtt mutatta be az Apolló mozgószínház a „Kéjutazás“ című szenzációs vigjátékot, amelynek „Ó“ Harold Lloyd a főszereplője. A „Kéjutazás“ a legteljesebb humoros filmek egyike és Harold Lloyd, a legkitűnőbb filmkomikus legjobb szerepét játsza ebben a kedves meséjű kacagtató filmben. — A nagyszerű film vasárnapig szerepel az Apolló mozgószínház műsorán. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 óra kor kezdődnek.

xx „Nyári vakáció“ vigjáték Patt és Patachon szombattól az aradi Uránlában.

xx „Notredamei toronyőr“ hétfőtől az aradi Apollóban. Jegyek elővételben válthatók az Apolló elővételi pénztáránál.

Papir és írószerek

Sándor hírlapirodában, Arad. 10138

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felolós szerkesztő: RETHY JÓZSEF

Az aradi Apollószínházban hétfőtől kezdve

Quasimodo — Leon Chaney

Jegyek elővételben szombattól válthatók. Az előadások 5, 7, és 9 órakor kezdődnek.

NYILTTÉR.

Ez alatt közzéttekért nem vállalunk felelősséget.

ÉRTESETÉS.

A mai napon a Körmos Sándor sütőde cég kötelékéből barát-ságos uton kiváltam.

Egyben van szerencsém a közönség szives tudomására hozni, hogy a Str. Serban Voda 1. (Part ucca) szám alatti Reichl Dávid-féle sütődét megvettem és azt saját nevem alatt vezetem tovább.

10195

Tiszfelettel
WEISZ SIEGFRID
pékmester.

!! FOGASZAT !!

Foghuzás: (injekció érzéstelenítéssel) **40 lej.**
Fém koronák, fogak (Randolf, Victoria, Kosmos anyag) drb. **80-100 lej.**
Fehér fogak kautschukra drb. **40-50 lej.**
Arany koronák, fogak (garantált aranyból) drb. **300-350 lej.**
FRIDA D'MOUDJALIED.
Vizsg. fogász, Arad, B. Reg. Ferd. 14. József thog-ut)

Calea Saguna

(Varjassy Lajos-ucca) magánház 2 szoba, konyha lakással, szép udvarral, ser tésollal bérbeadó.
Mégbizott: **16079**
„Uranul“-iroda Arad főpostával szemben.

Belvárosi

3 szobás, fürdőszobás udvari lakásomat átadnám.
Bővebbet: „URANUL“-iroda, Arad, főpostával szemben. **16079**

STELLA !!
!!
KÖTSZÖVŐIPAR
SANNICOLAUL-MARE
(BANAT.)

Rumänisch
deutsch, französische
Korespondentin
sowie perfekte
Comptuaristin
mit langjähriger Praxis aus Bukarest, sucht passende Stelle. Adr. Administration des Blattes, unter Chiffre „Töchtig“. **926**

Ujságmakulatura
5 kgr.-os csomagokban kapható a kiadóhivatalban

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetési ára hétköznap 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Házasság.

HÁZASSÁGOKAT díszkréten közvetít „Fortuna“ iroda, Arad, Str. Consistorului (Batthyány) 31. Díjtalan felvilágosítás. **10002**

Alkalmazás.

QEPIRONÓT, aki németül levelez és románul is tud keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. **949**

KÖNYVELŐ, a Braşov-i felső kereskedelmi érettségijével bír 15 évi gyakorlattal heti 4 napi irodai alkalmazással állást keres. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. **985**

KÖNYVKÖTŐ tanulóleány és kifutó flu felvétetik. Filadelfi, az Aradi Közlöny mellett. **983**

FIATAL házaspár házmesteri vagy szál lodában alkalmazást keres. Arad, Str. Cornel Popescu (Edelspacher-u.) 23. **986**

SZAKÁCSNÓ azonnalra felvétetik. Ortutay-palota II. em. 11. Rácz, Arad. **15142**

Lakás.

KOMPLETT hálószoba, konyhaberendezés háromszobás átadható lakással eladó. Cim „Fortuna“ hirdetőjében Arad Str. Consistorului (Batthyány) 31. **10002**

Vétel és eladás.

RÉGI KÖNYVEKET előnyös áron vásárol Sándor hírlapiroda Arad. **10180**

24□ m. **VALÓDI PERZSASZŐNYEG**, futószőnyeg, antik ezüst cukorszelence, ebédlő, háló, garsonháló szalon berendezések, kis kredenc, tükrös mozdó, ágyak, szekrények, íróasztalok, asztalok, csillárok, tükrök, üvegajtós szekrények, szalon szekrény, gránát karsatt és gyűrű, fülbevaló, török schálak, függöny, ágyterítők, zongora terítő scheslon terítő, konyha kredenc, damaszt abrosz, aranyterítők, dísz tárgyak, festmények, ezüst evőeszközök, majolika vázák, stb. itt felnem sorolt tárgyak olcsón eladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. Jobb. **1000**

TAVASZI DIVATLAPALBUMOT 500 modellel 80 leiert küldünk utánvétellel. Sándor hírlapiroda Arad. **10190**

RÖVID kereszthúros „Stelzhammer“ gyártmányu zongora eladó. „Uranul“-iroda Arad, főpostával szemben. **16079**

HALÓSZOBA világos, komplett eladó. Arad, Str. Ielelor (Háromveréb) 14. Molnárnál. **991**

KERESZTHUROS piano alig használt olcsón eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. **990**

KÖRBER-féle gyártmányu teljesen jó karban levő fedél nélküli családi kocsi, amely szállodáknak utazó vendégek fogadására is igen alkalmas, előnyös áron eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. **992**

WERTHEIMKASSZA, kettős számu, olcsón eladó. Cim Györfly „Mures“ irodájában Arad. **15142**

ELADÓ szoba, konyhabutor amerikai szőnyeg. Arad, Str. Capitan Ignat 25. **982**

EZERJÓFÚ GYOMORELIXIR, páratlan hatásu szer gyomor- és bélbántalmak, étvágytalanság, hányinger, felfuottság, emésztési zavaroknál. Óvakodjunk hasonló nevű és kiállításu hamisításoktól. Dr. Földes gyógyszerár, Arad. **6433**

MINDENNEMÜ ezüst tárgyakat, szőnyegeket, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butordarabokat, dísz tárgyakat stb. bizomárlyba veszek, azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. Jobb. **1000**

MAHAGONI kereszthúros rövid hárompedálos új zongora 80.000 leiert eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. **952**

Ingatlan.

ELADÓ Maroscsicseren ház, melyben üzlet és kocsmá van. Cim Husza Vasille Maroscsicsér. **984**

LAKÁSOK 1-5 szobás butorral és anélkül törvényes formák mellett sürgősen átadók. Ugyisint butorozott lakások is kiadók. Bővebbet „Victoria“ irodában Arad, Piata Avram Iancu 16. **988**

SÉGÁBAN háromszobás magánház bére, esetleg eladó. Cim „Fortuna“ irodában. Arad, Str. Consistorului (Batthyány) 31. **10002**

Különféle.

PÉNZKÖLCSÖNÖKET betáblázásra azonnal folyosítottok. Haász Iroda Arad, Str. Romanului 5. (Zrinyi-u.) **16540**

ELVESZETT nagy fehér korál függő 18-án. Megtaláló kéretik jutalomért leadni Györfly „Mures“ irodájában Arad. **15142**

BÁRMIRE szüksége van, forduljon bizalommal „Fortuna“ irodához. Arad, Str. Consistorului (Batthyány) 31. **10002**

MACULATURA PAPIR 5 kgrmos csomagokban kapható. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

Feltűnő alkalmi ház eladás!

Piactér közelében ujonnan épült emeletes üzletház négy üzlethelyiséggel, modern parkettás lakásokkal, nagy bérjövdelemmel előnyös fizetési feltételek mellett. — Belvárosban hat magánház 3-6 szobás lakásokkal 420 ezer leitől 800 ezer leig. Tőkebefektetésre kiváló alkalmas bérházak. — A belváros közelében magánházak és bérházak 250 ezer leitől 600 ezer leig árákig eladók. Érdeklődni HAÁSZ ingatlanforgalmi irodájában, Arad, Str. Romanului No. 5. (Zrinyi-ucca.) **16542**

Fehérnemű ugy női mint férfi, elsőrangú kivitelben legolcsóbban készülnek: **Salamon I.-né** fehérnemű szalonjában, Arad, Minorita-palota II. em., 28. a. **981**

Keresek a város központjában egy kisebb üzlethelyiséget március 15-iki átvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

Illits BRISTOL-szálló
BUDAPEST.
Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem. Kitűnő konyha. Kávéház. Mérsékelt árak.

Szikvizgyárosok figyelmébe!

Szikviz üvegek, szörpös üvegek, engedélyezett alumínium szifon-fejek és minden ehhez tartozó alkatrészeket állandóan raktáron tart. — Előjegyzéseket későbbi szállításra is elfogad.

Révész József és Társa
Arad, Str. Episc. Radu (Magyar-ucca) 14. **783**

Két, három négyszobás üres lakást keresek.
Lelépést megfizetem. Cim: **Györfly „Mures“** irodájában, Arad. **15142**

PÉNZÉRT
5000 lejen felül előnyösen gyűmölcsöztesheti **Ludovic Klein**, Arad, Calea Saguna 82. sz. pénzügynöksége utján. Telefon 6-38. Válaszbélyeg. **829**

Vasuti menetjegyek és menetjegy füzetek
a bel- és külföldi összes vonalakra, oda és vissza, hálókocsijegyek, hajójegyek, kombinált különféle osztályu jegyek, utazásra vonatkozó felvilágosítások közvetlenül az antori-zált kizárólagos képviselőnél.

„IDET“
utazási és szállítási iroda
Arad, Str. Braţianu No. 3. (Waltzer J.-u.)
Telefon 306. **825**
Felvilágosítással és árasítással az érdeklődőknek állandóan szivesen szolgál az irodai órák alatt délelőlt 9-12-ig, délután 3-6-ig, vasár- és ünnepnapokon 11-12-ig.

UTLEVELEK

viznyozását és bármilyen megbízásokat felelősség mellett naponta elintézzük **CLUJ, TIMISOARA, BUCURESTIBEN.**
Gyűjtőhelyek: **277 Weisz Dávid** az aradi államrendőrség mellett (az Apolló mezival szemben). **Pichler papirkereskedés** (Bohus-palota.)
Nemzetek az Aradi Közlöny rovatában. Kiosztóhelyek: Aradi nyomdavidálm.